



EXPUNERE DE MOTIVE

Prezenta inițiativă legislativă urmărește să consolideze echilibrul relației dintre instituțiile de credit și utilizatorii de produse bancare, persoane fizice sau juridice, prin instituirea unor reguli clare de transparență, motivare și conduită echitabilă. Scopul său nu este de a limita libertatea economică a băncilor, ci de a oferi cetățenilor și mediului de afaceri garanția că deciziile unilaterale precum suspendarea, restricționarea sau încetarea unui produs bancar vor fi justificate, proporționale și notificabile în mod rezonabil.

În economia actuală, viața financiară a fiecărui individ sau întreprinderi este inseparabil legată de sistemul bancar. Accesul la un cont curent, la servicii de plată sau la un credit reprezintă nu doar o chestiune comercială, ci o condiție de participare la viața economică. Închiderea unui cont fără motiv clar sau refuzul arbitrar de a deschide unul poate echivala cu excluderea din circuitul economic.

În practică, numeroși utilizatori au resimțit efectele unor decizii unilaterale bruște: conturi închise peste noapte, servicii restricționate fără explicații suficiente, linii de credit retrase fără un preaviz care să permită adaptarea. Pentru o familie poate însemna imposibilitatea de a încasa salariul, pentru un IMM, blocarea lanțurilor de plăți și pierderea contractelor. De cele mai multe ori, justificările invocate rămân în zona „politicilor interne”, inaccesibile controlului public, ceea ce erodează încrederea în sistem.

Cadrul normativ actual protejează parțial utilizatorii. Legea nr. 193/2000 apără consumatorii persoane fizice împotriva clauzelor abuzive, iar OG nr. 38/2015 reglementează soluționarea alternativă a litigiilor (SAL) între consumatori și comercianți, inclusiv prin CSALB. Însă aceste instrumente nu se extind asupra profesioniștilor: IMM-uri, PFA-uri, profesii libere, asociații sau alte entități fără personalitate juridică care rămân fără o protecție echivalentă. Pe de altă parte, OUG nr. 99/2006 și Regulamentul (UE) nr. 575/2013 stabilesc regimul prudențial al instituțiilor de credit, dar nu reglementează relația juridică dintre bancă și client.

Prezenta lege vine să acopere acest gol normativ, fără a interfera cu atribuțiile de supraveghere ale Băncii Naționale a României și fără a dubla reglementările existente. Ea introduce un cadru de conduită echitabilă, valabil pentru toate instituțiile de credit, bazat pe principii de transparență, proporționalitate și motivare.

Printre elementele esențiale ale proiectului se numără:

- *obligația de notificare prealabilă*, de minimum 60 de zile, pentru orice decizie de suspendare sau încetare a unui produs bancar, cu excepția situațiilor justificate de motive legale, măsuri dispuse de autorități sau riscuri sistemice;
- *dreptul la motivare în scris*, prin indicarea temeiului legal și contractual al deciziei;
- *dreptul la contestație* prin mecanisme de soluționare alternativă (SAL), conciliere sau arbitraj, potrivit naturii părților;
- *interdicția clauzelor abuzive*, inclusiv a celor care permit încetarea unilaterală fără motiv justificat ori restrâng accesul la mecanismele SAL;
- *obligația instituțiilor de credit de a participa la procedurile SAL*, cu termen clar de răspuns și sancțiuni pentru refuzul nejustificat.



Legea instituie o distincție clară între consumatori și utilizatori profesioniști, menținând aplicabilitatea OG nr. 38/2015 și a Legii nr. 193/2000 pentru utilizatori persoane fizice, dar extinzând principiile de echitate și asupra mediului economic neacoperit până acum.

Legea consacră, totodată, interdicția expresă a oricăror clauze contractuale abuzive sau discriminatorii, inclusiv a celor care permit încetarea unilaterală a contractului fără motiv legal și fără notificare prealabilă, care limitează accesul utilizatorilor la procedurile de soluționare alternativă a litigiilor (SAL) ori care restrâng în mod nejustificat drepturile prevăzute de prezenta lege. Sunt interzise, în special, clauzele sau practicile care generează discriminare pe criterii de naționalitate, cetățenie, sex, religie, etnie, orientare politică, statut economic, obiect de activitate, apartenență la o categorie profesională ori opinii exprimate public. Astfel de clauze sunt nule de drept, oferind utilizatorilor o protecție juridică efectivă și un instrument clar de apărare împotriva practicilor abuzive sau discriminatorii ale instituțiilor de credit.

Regimul sancționator este așezat exclusiv în competența BNR, în linie cu rolul său constituțional și legal de autoritate de supraveghere a sistemului bancar. BNR poate aplica, proporțional cu gravitatea faptelor, amenzi administrative, măsuri corective și planuri de remediere, restricționarea temporară a unor produse sau servicii, suspendarea dreptului de a încheia noi contracte și, în cazuri de gravitate deosebită, suspendarea ori retragerea autorizației. Această arhitectură evită suprapuneri instituționale, întărește disciplina de piață și asigură un răspuns rapid atunci când conduita unei instituții de credit riscă să afecteze buna funcționare a sistemului.

Pentru claritate și aplicare unitară, proiectul prevede elaborarea, de către BNR, a normelor metodologice de aplicare în termen de 60 de zile de la publicare, astfel încât instituțiile și utilizatorii să aibă repere operaționale precise, coerente cu cadrul prudential existent.

Impactul preconizat al acestei inițiative este unul echilibrat și benefic pentru toate părțile implicate. Pentru utilizatori, legea aduce mai multă predictibilitate, prin termene clare de notificare, obligația de motivare și existența unor căi reale de contestare. Pentru sistemul bancar, oferă un cadru de conduită stabil, bazat pe reguli transparente și aplicate uniform, ceea ce consolidează încrederea publică și buna funcționare a pieței financiare. Mediul de afaceri va avea garanția că relația bancă–client se desfășoară într-un cadru echitabil, lipsit de decizii arbitrare, iar cetățenii vor beneficia de o protecție efectivă împotriva abuzurilor.

În esență, proiectul nu modifică echilibrul instituțional existent și nu introduce sarcini administrative suplimentare pentru instituțiile de credit. El stabilește reguli clare și rezonabile, care reflectă principiile unei economii moderne și corecte: orice decizie trebuie motivată, orice restricție trebuie anunțată din timp, iar orice eroare trebuie remediată.

INIȚIATORI:

Senator AUR Niculina Stelea _____

Senator AUR Petrișor Gabriel Peiu

Senator AUR Mircea Ionuț Sandu _

LISTA

Suținătorilor propunerii legislative – Lege privind drepturile utilizatorilor de produse bancare și reglementarea relațiilor cu instituțiile de credit

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
1	PEIU PETRIȘOR-GABRIEL	AUR	
2	Păucean Fernandes Luminița	AUR	
3	VLAHU NICOLAE	AUR	
4	Petre George Gheorghe	AUR	
5	IACOB C. CIPRIAN	AUR	
6	Parosca Teodora	AUR	
7	Sandu M. Ionut	AUR	
8	SIPOS CRISTIAN	AUR	
9	Andrei Șinlaș	AUR	
10	Dumitrescu Cristina - Gabriel	AUR	
11	CONSTANTINESCU ADINA	AUR	
12	STOICA CIPRIAN - TIT	A.U.R.	
13	Bărcan Dorinel	AUR	
14	Plăeșu Laurențiu	AUR	

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – Lege privind drepturile utilizatorilor de produse bancare și reglementarea relațiilor cu instituțiile de credit

[illegible]

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – Lege privind drepturile utilizatorilor de produse bancare și reglementarea relațiilor cu instituțiile de credit

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
1.	CACIN GHEORGHE. MATEO	AUR	
2.	CRISTINA EMANUELA DASCĂU	AUR	
3.	MICHAEL SAMUEL-VIRGIL	AUR	
4.	TATPASA DAN	AUR	
5.	CHNEED SILVIU	AUR	
6.	Veloscu Florian Bogdan	AUR	
7.	LOVIN RAMONA	AUR	
8.	IOSUB COSMIN TEODOR	AUR	
9.	Constantinescu Andrei	AUR	
10.	BARCEA NICU VALENTIN	AUR	
11.	Vulpău Doru	AUR	
12.	PARASCHIV CIPRIAN	AUR	
13.	POPESCU ANTONIO	AUR	
14.	GHEORGHE MIHAI CLAUDIU	AUR	

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – Lege privind drepturile utilizatorilor de produse bancare și reglementarea relațiilor cu instituțiile de credit

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
15.	IACOB MOMICĂ	AUR	
16.	GURUI IULIU - OCTAVIAN	AUR	
17.	VADIM-TUDOR LIDIĂ	AUR	
18.	BORDIAN ALEXANDRU	AUR	
19.	Munteanu Nelu	AUR	
20.	NEGUESCU MIHAIL-BOGDAN	AUR	
21.	TRIF STRU	AUR	
22.	GHEORGHE IONEL	AUR	
23.	MUSAT ADRIAN - LUCIAN	AUR	
24.	PUȘCAȘU PETRE	AUR	
25.	RADU FABIAN - CRISTIAN	AUR	
26.	COLEȘA ILIE-ALIN	AUR	
27.	CIOREȘ, DANIEL CĂTĂLIN	AUR	
28.	CERTAN ALEXANDRU	AUR	

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – Lege privind drepturile utilizatorilor de produse bancare și reglementarea relațiilor cu instituțiile de credit

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
29.	EMACHE DIANA	AUR	
30.	BARSAN TRISTAN CRONIN	AUR	
31.	SORIN MUNCIU	AUR	
32.	PASCARIU MIHAI-COSMIN	AUR	
33.	Boscor Diana	AUR	
34.	MITREA SUMITRINA	AUR	
35.	Libos Elena	AUR	
36.	Hegrea Petru-Gabriel	AUR	
37.	BIRO DANIEL-RAZVAN	AUR	
38.	Priescu Ionela	AUR	
39.	SIMION GEORGE NICOLAE	AUR	
40.	Kolar EDUARD	AUR	
41.	SERBAN GIANINA	AUR	
42.	MIHAESCU MUGUR	AUR	

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – Lege privind drepturile utilizatorilor de produse bancare și reglementarea relațiilor cu instituțiile de credit

[illegible]